

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 28 Cor.
Pe un jum. . . 14 Cor.
Pe o lună . . . 2-40 Cor.

Nr. de Duminică:
Pe un an . . . 5 Cor.
Pentru România și
America . . . 10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRATIA:
Deák Ferenc-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Mulțămite publice și Loc de-
schis costă fiecare șir 20 fil.
Manuscrise nu să ina-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Realisti și idealisti.

Sântem siliți să constatăm, pe temeiul unor experiențe certe, că dacă la noi s'ar ști să se cetiască mai bine, dacă publicul cel mare ar avea mai mult simț critic pentru ceace se scrie în ziarle noastre, s'ar putea evita multe calamități. Căci prin o putere mai mare de deosebire și de cântărire a scrisului se înlesnește considerabil posibilitatea unei orientări mai sigure. In genere însă la noi se cetește cu multă nebagare de seamă; cuprinsul cald și ideia luminoasă nu sânt urmărite cu destulă atenție; se reține de obicei numai o frază în treacăt, numai cu crâmpeli de gândire. Și din operația aceasta psihologică, pe jumătate făcută, rezultă apoi acea informație superficială, acea lipsă penibilă de direcție hotărâtă a convingerilor politice și acea nesfârșită buimăceală în aprecierea valorilor individuale.

Vom insista asupra unui caz special.

Văzând, cum pe urma recentelor întâmplări, ne apropiem din ce în ce de o stare mai haotică și chibzuind temeinic asupra eventualelor măsuri ce s'ar putea lua pentru evitarea unui dezastru umilitor al politicii noastre, am găsit de cuviință să ridicăm o chestiune de competență în conducerea vieții noastre publice. Și astfel, în diferite articole, fără a voi să jignim pe nimeni în meritele sale, nici în ambițiunile sale, am desfășurat problema primenirii forțelor conducătoare, *ca singura salvare posibilă*. Am pornit în această propagandă deschisă din principiul

că la epoce nouă ne trebuie oameni noi și mentalitate nouă și la vremuri încurcate voințe mai întregi.

Dar când, constrinși de împrejurări și chemați imperios de evenimente, ne-am hotărât să împărțăm păreriile noastre, știam că o să avem să ne ciocnim nu numai cu, *oameni ai patimilor mărunte și de cei interesați cari se văd amenințați a fi în curând văduviți de roluri și influențe*. Știam că ne așteaptă reacțiunea înfrigurată a sistemului însuș ce există. Cei-ce vin în numele unor idealuri nouă și cu un nou material de gândire, cu alte deprinderi și alte orizonturi, se bucură de obicei de o primire cinică din partea celor înămoliți în vechile năravuri. Idealismul, încrederea în sine, exuberanța vigoarei și dragostea fără cruțare pentru adevăr au stârnit totdeauna opoziția desperată a rămășițelor uzate.

Și prevederea ni-s'a împlinit. Câtă vreme noi venim în numele unor idei de regenerare, sânt mulți cari citesc în scrisul nostru intenții de distrugere. Și de unde noi cerem retragerea de sine a vinovaților fără vlagă, ei ne vinuesc că sântem niște Hugenoți verosi, cari cerem capetele bătrânilor, sau niște Spartani feroci, cari expuniau inutilitățile învechite pe stâncile piezișe.

Iar pentru-ca această credință să prindă rădăcină și agonia aceasta politică de-acum să țină cât mai mult, vin și confrății din Brașov și Lugoj, vine și surata din Blaj și răstălmăcesc o pornire limpede ca lamura, o acțiune logică mai pe sus de ori-ce îndoială. Și era natural să vină, căci confrății

noștri și aceia pe cari îi reprezintă, sânt, prin atitudinea lor în cele politice, expresia vechiului sistem și a atmosferei, pe care o combatem și sperăm a o face imposibilă.

Nu vom răspunde deci la toate, căci o cauză atât de firească, biruește ea singură cârtirile mărunte. Ne place însă a ne stabili în câteva cuvinte opinia noastră față de crezul politic al celor ce ne combat și în urmă, să lăsăm pe cetitori să-și facă singuri concluzia.

Avem înaintea noastră un număr mai proaspăt din «Drapelul», cu un articol în chestia mișcării pornită de noi. Articolul acesta, care putea tot atât de bine să apară și în »Lupta« cea de tragi-comică-pomenire, rezumă fundamental toată înțelepciunea sistemului politic cu faliment, de până acum și tot felul vinovat de a vedea în politica actuală. Cetim și recetim adorabilele explicări, date într'un ton de o vulgară neseriozitate și nu ne mai mirăm de strânicia îndrumare politică ce există sub stăpânirea unui astfel de »Drapel« în Banatul de astăzi.

Autorul începe articolul sau prin o amăgire de simț, căci de sigur nu poate singur să creadă în alianța, că cei ce solicită primenirea în »Tribuna« și alinea ar fi niște simpli iluzionisti, cari nu știu nici cât poate cântări Braniste în viața noastră publică. *Lipsa de înțelegere a realității* nu li se poate însă reproșa unor bărbați sinceri în floarea vârstei, cari din tinerețea lor cea mai fragedă, dela Memorand încoace, au asistat

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Pictura bizantină.

Ritul nostru oriental și pictura bizantină. — Pictorul O. Smigelschi. — Două frescuri ale pictorului: »Nașterea« și »Răstignirea«.

Este întrul nostru oriental și pictura bizantină, o intimitate, ori mai bine zis, există o înrudire, ce-și are obârșia în celea mai îndepărtate vremuri.

Păreții smeritelor noastre biserici, pururea, în toate vremurile, au fost înfrumșetate de arta bizantină.

Nota caracteristică a ritului oriental: *misticismul* cu lumea lui bogată de mistere și enigme, a înrudit sufletele noastre, asimilându-le într'un trup și suflet cu arta bizantină, care și ea e mistică, uneori chiar până la exagerare.

Cu toate calitățile și defectele ei, arta bizantină ne-a plăcut mai mult, ni-e mai dragă, mai sfântă, mai aproape de sufletul nostru.

Și pravoslavnicii de ritul oriental, nu se vor putea înstrăina nici odată, de sora aceasta dulce, cu ochii negrii înourați, cu fața irosită și cu trupul covârșit de greu viții; de pictura bizantină.

Și greșesc mult neamurile ce mărturisesc ritul nostru oriental, cari neamuri fascinate și vrăjite de absurdele curente ce bântuie în veacul nostru, — e de-a se înțelege pictura decadentă,

— își pocesc sfinții, poreclindu-i și năpărlindu-i de sfinți naționali.

De sigur, că la strecurarea, ori chiar redarea naționalismului în pictură e nevoie de penelul cel mai artistic.

Și la noi s'au făcut încercări pe terenul acesta.

Și mai ales lucrările pictorului Smigelschi trec marginea așa ziselor încercări.

Dsa face artă națională, fără să cadă în exagerări. Nu e tendențioasă de pi-dă, ca arta națională ungurească.

Ce impresie ciudată face ori-cărui privitor Preacurata unguirilor, despre care am mai scris de altfel, — : o femeie rumenă, bine desvoltată, cu clinii și sinii foarte crescuți, părul bogat împletit în coade, pieptul puțin desvoltat. Și Vergura aceasta ride, ride așa de dragălaș, așa de fericită, te chiamă cu zimbetul, te oprește cu brațul.

Iar sufletul celui ce cade în rugăciune în fața ei, fără îndoială se va vede prins în mreaja ispitei; pripășind pe cărările patimilor.

Nu sânt așa sfinții dlui Smigelschi. Ei sânt par'că umbre, tăcute, mute cu fețele supte, în cari nu respiră leac de sănătate și îndestulare trupesă.

In schimb e în punctele mari, negre a ochilor ceva mistic, neînțeles, tainic și sfânt, ce-ți înfi-oară sufletul, făcându-te părtaș durerii, chinului, amarului ce paște fruntea înrouată, oboselii ce se vede de pe brațele subțiri, căzute la vale, ca istovite.

Numai acești sfinți ne pot apropia sufletul de Acel în a cărui casă am plecat, pentru ispășirea patimilor, ispitelor, fărădelegilor, din călătoria noastră cu mii de răspântii, ce duc toate spre păcat, din valesa asta amară a plângerii, în care ni-sorocite »multe dureri și puține plăceri«.

Poți să colinzi toate celea peste 300 biserici ale Romei, sufletul nu-ți va fi mișcat nici odată, ca și după ce ai stat un ceas în domnul San Marco din Veneția.

După ce ai lunecat, ca o umbră, ca un vis, prin nouri de fum de tămăe, prin semiobscurul în care auzi un glas neauzit de urechi, auzi par'că falfăirile aripilor de argint. Când ai privit mult, mult, murmurând evlavios o rugăciune cu firul rupt la jumătate, căci ea ți-a murit în sufletul vrăjii de către sfinții atât de triști, de întunecați, de mândrii ai acestei prea frumoase mânăstiri.

Apoi buimăcit de cap, eși și te plimbi pe malul grand al canalului, în ninsoarea stălucoare, ce cade din belșug pe lepezile de marmură albă, — în lumea aceasta scaldată în soare îți simți sufletul atât de străin, aici pe țărmele asta aurii, unde se vede tot ce trebuie să fie ascuns... Un gând păgân își cere loc în casa minții tale; și-ți vine să râzi de naivii ce cred că raiul e loc scaldat în lumină, în cântări vesele de coruri îngerești... Nu, Nu! Raiul cine vrea să-l simtă aproape și în sufletul lui, acela n'are decât să șadă aici câteva sferturi de oră, între decăți acesția triști, posomorți, pesimiști, învestmântați cu umbrele nopții, meditănd, — va ajunge la concluzia, că nu e loc fericit, nu e rai, acolo unde sânt cântări vesele, sclipiri de aur și ar-

la toate frământările noastre interne și au putut să vadă cu ochii lor cum oamenii politici români, cu atâtea experiențe, tocmai ei nu știu să profite de ele. Ceeace se poate afirma este tocmai faptul că fruntașii de până azi, cunoscând realitatea, nu au știut ce să facă cu dânsa și că ei, adeseori, au confundat noțiunea realității cu aceea a realismului. Oamenii noștri politici în mare parte n'au fost reali, ci realști și noi am voi ca aceasta să se schimbe. Și aici e deosebirea între noi. Și putem să ilustrăm la nevoie acest joc de cuvinte, când va fi vorba vre-odată de concepția practică a politicei sistemului vechiu.

De altfel o primă ilustrație în această privință ne dă »Drapelul« însuș în pomenitul sau articol.

Răspunzând la acuzația »Neamului Românesc«, că politica noastră oficială n'ar fi destul de vie, organul bănățean protestează că nimeni nu poate face mai mult decât este în stare și că »e porc de căne celce face mai mult decât poate«. Și dacă nu se poate face mai mult decât marele nimica, de care se dă zilnică dovadă, vina cea mai mare ar fi: lipsa de parale. Cetiți, mă rog, și vă pliroforisiți:

»...Oamenii mai au și alte ocupații decât a tot merge la adunări, a redacta și ceti manifeste... Noi nu avem o clasă de mari proprietari și rentieri, cari liberi de grijile luptei pentru pâinea de toate zilele, pot să se dedice în dragă voie politice, fără de a le păsa, dacă această politică înghite moșie după moșie. Conștința maghiară ajunge la supra de lenin, tocmai fiindcă și această e tot mod vieții publice. Noi însă, chiar de nu voi, nu le putem urma. Afară de cei trei, răveniți pe nimeni ca să poată trăi numai pentru politică, ferți de orice grijă de gând pentru ziua de mâine. Mulți din ai noștri aduc jertfe peste puterile lor, desechilibrându-se în cele materiale în așa măsură, încât devin de-a dreptul o calamitate națională, căci sau pier de rușinea lumii, s'au nu le rămâne alta, decât să se salveze

pe sine și familia, acățând de cuiu principiile lor, ori trecând chiar în tabăra pe care au combătut-o atâtea vreme«...

Aceasta este concepția materialistă și economică, prin care vrea să motiveze eșecurile multe ale luptătorilor de astăzi. Aceasta este »priciperea realității«, cu care se laudă. Pe cum vedeți, totul se rezumă în ideea: dați-ne bani și vom face minuni!

Să ne fie îngăduit a califica acest mod de a vedea, drept o politică de burtă-verde! Nu că nu ne-am da seama că o cestiune de finanțarea și întreținerea unei lupte ca a noastre există într'adevăr, dar că aceasta cestiune ar fi o piedecă esențială a progresului nostru, contestăm categoric. Situația economică a poporului este destul de suficientă, ca în cadrele ei să se poată mișca liber în lupta de revendicare și dacă fruntașii lui ar avea abilitatea de a găsi mai multe resurse, cari astăzi sunt atât de înlesnite prin sistemele cooperative ale băncilor, această forță ar fi ușor de augmentată. Socialiștii sunt mai săraci decât noi și reușesc în acțiunile lor nu prin fonduri inepuizabile, ci prin căldura convingerii, prin căpeteniile lor luminate și prin o doză de entuziasm.

Ceeace spune »Drapelul« despre pierderea de moșii și despre »desechilibrarea« budgetului oamenilor politici sânt iarăș fantasmagorii. Nici Badea George de Băsești, nici dl Mihali nu ș-au perdit moșiile și nu cunoaștem cazuri, că cineva ar fi trecut în tabăra maghiară, deoarece l-ar fi ruinat politica naționalistă.

Nu, onorabile »Drapel«, nu trebuie să ne gândim mereu la belșug de rentieri și la răsplata națională și să dăm această interpretare »realității«. Căci dacă vom aștepta până ce poporul nostru va posedea latifundiile și bogățiile câte ne-ar fi de lipsă pentru »Lupta« și am inaugura cu toții politica aceasta, că »fără bani nu ne putem mișca«, am ajunge la triste experiențe...

Și când vedem mărturisiri de o atât de burgheză sinceritate, când atâția inși cu

pretenția de fruntași pun mâinile în șold și ne răspund, ca »Drapelul«: »Dacă nu-i cine să facă și sânt așa împrejurările că nu se poate face mai mult, ce să faci?« sau dacă se stăruie mereu că, fără fonduri, nu se mai face paradă națională, — nu-i așa că ivirea noastră în contra acestor nefaste tendințe și propoveduirii este cel mai normal fenomen posibil? Nu-i așa că unei concepții materialiste se opune în mod fatal una idealistă? Nu vă supărați! Cu sau fără voia dlui Braniște, izbânda va fi pe partea noastră.

Limba românească în școlile din Basa abia. Amendamentul propus în Duma rusească, de deputatul Gaikin în favoarea limbii românești din Basarabia a fost respins de Dumă cu o majoritate numai de 8 voturi: 151 au votat pentru amendament, 159 împotriva lui. Cercurile moldovenești din Basarabia socotesc, totuș, reușita morală mare: aproape jumătatea Dumei a votat pentru limba românească.

Despre votare »Agenția din Petersburg« comunică următoarele:

»Au vorbit în contra limbii moldovenești, basarabeni Cupen kki, Soțoz și pietul Ghegeiki, cărora le a răspuns, între alții leaderul socialist democrat Gh. Ghegheiki, care a spus: »Ghegheiki n'are dreptul de a vorbi în numele poporului moldovan, anume că poporul nu vrea limba lui în școli deoarece ei e în slujba dinastiei Cărușki și ei e un renegat, un trădător al poporului.« (Mare zgomot în dreapta. Scandal. Președintele părăsește tribuna. Ședința se ridică pentru o jumătate de oră, după ce președintele propune Dumei excluderea lui Ghegheiki pentru trei ședințe. Duma îl exclude pentru o singură ședință.)

Apoi în punctul legii despre limbă, modificarea cerută de Gaikin e respinsă cu o majoritate de 8 voturi (toți votanții fiind 310), cari sânt tocmai voiturile celor 8 deputați Basarabeni.

Ședințele camerei. Cel din urmă orator al ședinții de ieri a fost deputatul român d. Dr. Ștefan C. Pop. Dsa a declarat că refuză proiectul de indemnitate, de-

gint, sfinți cu nimburii prea luminoase și cu tonuri făurite din nestemate.

Nici biserica cea de toți laudată și fără păreche în mărime, frumusețe și măreție; nici basilica San Pietro din Roma nu te mișcă, nu te captivează, atât de mult, ca domul din Veneția.

Căci îngrămădire prea mare de aur, cherele bulgărite arabescurile fantastice și saltimbance și alte atâtea nimicuri artistice și drăguțe, de ce îți pot aduce aminte decât de deșertăciunea noastră lumească?

Și plimbându-te prin biserica aceasta luxoasă, te întrebi, cu buzele lumărmurite și cu sufletul sceptic și rece: De ce preț atâtor pâni, îngrămădit într'un munte de aur, când în lumea aceasta e atât de neagră mizeria?

Când scriu acestea, mă gândesc la cei patru apostoli uriași de pe cupola bazilicei, apoi la apostolii pictorului Smigelschi, din catedrala din Sibiu, și din o nouă biserică de pe valea Murașului, pictată tot de dânsul.

Câtă deosebire! În fața apostolilor lui Michel Angelo, câtă sănătate, câtă putere de viață, cum se vede circuliând sângele roș prin vinele bolnave, groase.

Iar apostolii dlui Smigelschi, oameni trudiți, răpuși de trudă, cu umerii obrazilor împungând fața încrețită, veștețită, cu ochii mari, negri, blăjini, plini de desnădejde, investmântați cu un vestmânt negru, acești oameni simpli, necăjiți, te mișcă, te înfioră și te cutremură, apoi te înduioșază până la lacrimi, te urmăresc pretutindeni, nu mai puțin decât apostolii maestrului Angelo.

Câtă deosebire între Isus din »Judecata cea de pe urmă«, din capela Sixtină, ce înfiorător e acesta,

cât de răsunător, e parcă e un Iehova vajnic, și ce blând e un Isus din un fresc bizantin de-al lui Smigelschi.

Fără îndoială nu poate nimeni compara pe acest din urmă nici cu cel mai inferior pictor clasic, de cum cu Angelo.

Dacă am ținut să fac o asemănare, voiam să arăt prin aceasta, cum ară bizantină fie ea redată cu mult mai inferior celei clasice, ne poate mișca, încălzi și entuziasma, sufletele noastre românești tocmai ca și o pânză de-a maestrului maieștrilor.

Și dl profesor-pictor, Smigelschi, face foarte bine când se inspiră din arta bizantină.

A dibuit și dsa la început până să ajungă la adevărata cale. Ca profesor de desemn a unui liceu de stat, pare-mi se din Elisabetpore câtă nechibzuință din partea dsale, cât și din partea liceelor noastre, că nu-i dau leașa cuvenită și dorită de dânsul, — a aranja din an în an câte-o expoziție împovizată, din lucrările dsale, prin cel-două centre românești, la Sibiu și Blaj.

Cine avea un dram de simț artistic, putea ușor să întrezărească, încă din încercările acelea, uneori naive, — pe artistul de astăzi.

De-atunci dsa s'a pus serios pe studiu, a fost mai de multe ori la Roma, a studiat pictura clasică și bizantină, și dacă va mai studia nițel și de aici înainte tot așa de serios, cu timpul va ajunge la o perfecțiune desăvârșită.

Cele 4 frescuri »Nașterea«, »Răstignirea«, »Invierea« și »Înălțarea«, cari le-a pictat în noua biserică din Tâmpăhaza, biserică edificată din dania Prea Sfinții Sale Dr. Dimitrie Radu, episcopul unit al Orăzii-Mari, — felul cum ne-a redat

acestea 4 frescuri, e o chezeșie, că dsa poate și mai mult.

În aceste 4 frescuri, în cari și-a concentrat toată puterea mării, și a fărîmat tot sufletul lui de mare artist.

Cel mai artistic lucrat e frescul: »Nașterea Domnului.« Cum vom vedea mai în jos, în ele o creație ce-a trecut prin prizma minții dsale, iar nu copii sarbede, stranii, după anumiți pictori bizantini.

Pe un fond mohorit, (cerul) întunecat, o îngrămădire de pietrii; o peșteră, iar în deschietura neagră a gurii ei, se văd licărind ochii blăjini a dobitoacelor ce istovite își întind grumazii săi prindă un fir de ogringă din eslea, ce cine știe de când n'a văzut fin. Lângă ele șade Maria ruptă de oboseală, de groaznicile dureri și chinuri, pe cari le știe înțelege singură mama trecută prin naștere, — cu ochii înrouați, îngândurată ține de subțiori întruparea poruncii sfințe a Arhanghelului, pe pruncul golaș. La spatele ei s'ă bătrînul Isus, tăcut, sub povara necazurilor de tată al familii, din expresia feții se vede înviorat pe o clipă, când blândul Nazarinean tremură molatic din brațul de spumă.

În genunchi, de-a stânga lor stau cei trei crai: Balthazar, Melchior și Gaspar.

Iar la dreapta sânt 4 pastori, cari au grăbit și ei să vadă munele sfântă.

Un naiv, sau mai bine, un neubitor de pictură li privește de mântuială, și trece grăbit în pripă, fără să poată pricepe călușii de puțin, fără să citească în magii biblici, pe trei dintre cele mai marcante, mai strălucite figuri din trecutul îndepărtat și zbuciumat al neamului nostru

»Cassa de păstrare« (reuniune)
în Săliște.

AVIS!

Se caută pentru stabilimentul electric cu mașină de vapor și cu motor de păcură (60 HP) ce se va construi în Săliște, în primăvara anului viitor 1911, un

conducător de construcție

care e în stare după terminarea construcției să primească conducerea tehnică a stabilimentului.

Se reflectează numai la o putere de lucru rutinată și energetică, care e expertă în special în tehnica electrică și de mașini și coalificată pentru de-a conduce în mod de sine stătător mașineriile din stabiliment.

Acceptarea se face, după terminarea construcției și punerea în lucrare a stabilimentului, deocamdată în mod provizor pe un an. La caz de convenire reciprocă respectivul va fi aplicat în mod definitiv.

Oferte, cu dovezile de coalificare, cu indicarea ocupațiunii de până aci, a etății și a pretenziunilor de retribuțiune, sunt a se adresa până în 15 Decembrie a. c. st. n. la **Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște** (lângă Sibiu). **Diracțiunea**

Societatea pe acții

Holandeză

pentru asigurarea vieții.

(Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente)
Amsterdam.

Diracțiunea pentru Ungaria:

Budapest, Hollandi-udvar,
(palatul propriu, Piața Kálvin, Strada Baross și Calea Üllői-ut.)

La finea anului 1909 au fost sumele asigurate

peste 358 milioane Cor.

Suma totală rezervei premiilor 107 mill. 216.324-96 Cor. A plătit asigurațiilor până în prezent 96 mill. 370.016-33 Cor.

Premiile cele mai ieftine.

Prospecte sau alte deslușiri dau cu plăcere Diracțiunea pentru Ungaria în Budapesta și reprezentanții societății din țara întreagă precum și

Dirigența pentru Ardeal:

Fritz Prediger jun. Brașov, Str. Neagră 14, și Agentura pentru Sebeșul-săsesc (Szászsebes) și jur:

Ioan Pavel și Heinrich Schunn, învățători.

Anunț pentru licitație de lemne.

Lemnele din pădurea comunei Forotic de pe un teritor de 43-1 jugh. cat, fosta proprietate a urbariaștilor, în 12 Decembrie n. 1910 după amiază la orele 2 se vor vinde la licitație publică la casa comunală din Forotic (Forotik, Krassó-Szörény m.) înaintând totodată și oferte în scris închise.

Conform prețuirii, se va vinde următoarele:

Lemne de stejar, pentru zidiri și pentru lucrat 2648 m. cubici.
Lemne pentru foc de stejar, teiu, cer, și carpin. 3730 m. cubici,
a căror preț în total face 78-128 coroane.

Ofertele, închise provăzute cu timbru de 1 cor. să se trimită mai târziu până la 12 Decembrie n. 1910 la 2 ore d. a. la președintele urbariaștilor

în Forotic, u. p. Kákova; în ofertă prețul de cumpărare pentru grupa de lemne de pe teritor să se însemneze cu cifre și cu litere, ca să se vadă că oferentul cunoaște condițiunile de licitație și a contractului și se supune aceloră.

Deodată cu ofertele să se trimeată la adresa președintelui urbariaștilor un vadiu de 10% d n prețul de exclamare, sau să se depună înainte de începerea licitației publice.

Ofertele necorăspunzătoare condițiilor de mai sus, neasigurate cu vadiul recerut precum și cele întârziate sau făcute pe cale telegrafică nu se iau în considerare.

Condițiunile contractului și a vânzării se pot vedea la președintele urbariaștilor în Forotic, sau la curatoratul silvanal cercual reg. ung. din Vársej (Versecz).

Gările mai apropiate de pădure sunt Surduc (Szurduk) și Forotic (Forotik) adecă cale de 4 chlm. Stațiunea poștală, telegrafică și gara la Forotic.

Dat în Forotic luna Noemvrie 1910.

Pavel Iova
președinte urbarial.

La Librăria Tribunei se află de vânzare revista »Convorbiri Literare« Nrii 1—8 din 1910 à Cor. 175.

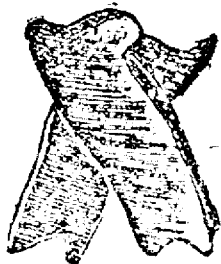
Fabricația cea mai bună de

PIELE

și de tălpi, fabricația proprie de partea de sus a ghetelor, în asortimentul cel mai mare, cu toată scumpetea se găsesc cu prețurile cele mai ieftine în magazinul de pele al lui

Gyöngy Sándor

BUDAPEST III., Tavasz-u. 1.

Distins cu diplome de recunoștință în anul 1904.

Catalogul ilustrat a prețurilor gratuit.

Nou magazin de blănărie.

Am onoare a aduce la cunoștința stimatului public din loc și jur că, am deschis un magazin de specialitate, bine asortat, după cele mai moderne cerințe

în palatul contelui Nádasdy din Arad strada Forray.

Am în depozite: șaluri și blăni pentru femei, căcluli și manșoane, apol pentru stradă și haine de călătorie etc. Primesc din acest ram orice lucrări noi și reparaturi, îngrijire pentru vară etc.

Scopul meu e să servesc on. clientele marfă și lucru bun, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Cerind sprijinul on. public, semnez cu distinsă stimă:

Kovács Géza
blănar.

Invenție nouă! Invenție nouă!
Moară de oțel pentru întrebuintare în economie și acasă, macină excelent orzul, eucuruzul și grâul, se învârte cu mâna, puterea de muncă a unui băiat de 6 ani, 1 kilogram pe minut - pe lângă garanță și numai într'o mărime.

Prețul 14 coroane.

Fac aparate pentru desfăcerea sămânței de lucernă și trifoiu de mână cu puterea ori cu mâna, de aplica în mașina de îmlătit ori de sine stătătoare. Prețurile să se întrebe.

Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut sămânța trifoliului și atelier de reparaturi de mașini

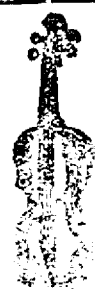
ORADEA-MARE
Nagyvárad) Vilanytelep mellett.

Horváth István

fabricant de instrumente muzicale în Budapesta, Rákoczi-ut 51.

Recomandă pe lângă prețuri moderate

pianuri, cimbale, pianine, violini, flaute, harmonice, precum și tot-felul de instrumente muzicale. Prețul școlii Kuliffay pentru învățatul cimbalei 7 cor. În depozit piese românești pentru cimbale. Catalog (ilustrat) de prețuri la dorință se trimite gratis și franco

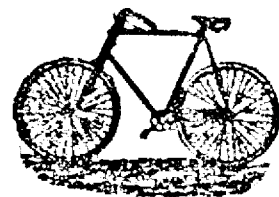
JOHAN GENSTHALER

giuvaergiu și ciosornicar, în Orăștie. Szászváros. Filială în Szászsebes.

Vânzare de juvaere, de aur și argint și ceasornice pe lângă garanție și prețuri moderate. - Se fac orice reparaturi de juvaere și ceasornice de aur, repede, precis și ieftin. - Serviciu conștiințos. -

Mașini de cusut pentru trebuinte casnice sau industriale, de cea mai bună fabricație.

biciclete și gramofone

se pot cumpăra cu prețuri moderate și plătire în rate favorabile la

Bodor Béla

magazin de mașini de cusut și biciclete la

Făgăraș, Str. Honvéd Nr. 11.

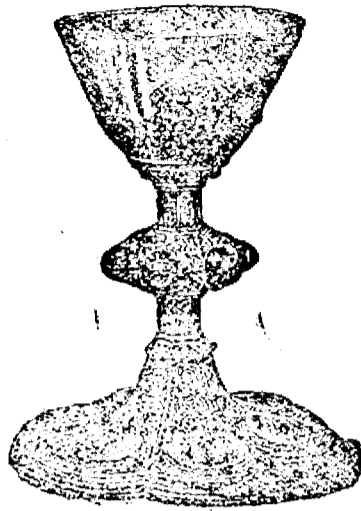
JOSEF JIKELI, Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 47. — Telefon Nr. 190.

neguțătoria p. articli de sticlă, porcelan și metal; farfurii și blide înflorate, rame p. licoane, globuri și lămpli, oglinzi țigle de sticlă.

Recomandă scule bisericești :

Cupă și vas de botez; Potire argintate și pe dinăuntru aurite; Cădelniță; Căldărușe pentru apă sfințită; Candele de părete de bronz; Candele argintate; Cruci; Sfeșnice de altar și Candelabre.

lestin de tot: **Candelabru aurit**, pentru 6 luminări, în mijloc cu vas pentru unt-de-lemn și glob de sticlă roșie cu prisme de sticlă cu tot K 43—
— La dorință servește cu catalog gratis și franco. —

Premiat la Paris în anul 1908 cu diplomă de croitor.

Fanta István croitor de haine bărbătești în Cluj—Kolozsvar, Szentegyház-u. No 1.

Își recomandă

atelierul de croitorie pentru bărbați

corespunzător cerințelor moderne de azi, unde se vând cele mai moderne materii de haine din țară, scoțiene și engleze. Pregătește cu prețuri ieftine pardesii, paltoane ușoare și de iarnă, precum și cojoace (bonzi) pentru oraș, ș. a.

Dacă voți să cumpărați mezeluri și șuncă — din loc curat și pregătite gustos —

Să vă adresați :

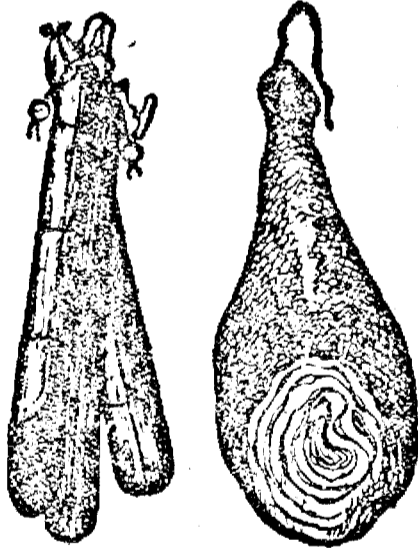
către fabrica de măcelărie și cărnărie cu putere electrică (fond. în a. 1879) a lui

LÁSZLÓCZKY TESTVÉREK

CLUJ—KOLOZSVÁR, Mátyás király tér 23. (Iparospalota)

unde se pot căpăta zilnic următoarele mezeluri :

Pariser	— — —	Cârnaț șuncă	— — —	Galantiu de mai	— — —
Cr nolii	— — —	Rollui șuncă	— — —	Masaie	— — —
Extra	— — —	Rusesc	— — —	Picior umplut	— — —
Caș de carne	— — —	Rollut rusesc	— — —	Mortadella	— — —
Caș cu mă oș	— — —	Paranez	— — —	Gotha	— — —
Cârnați p. v.ători	— — —	Măiez rece	— — —	Monsel	— — —
Cârnați cu sl. p. vânăt	— — —	Caș rece de măiez	— — —	Caș de limbă	— — —
Sa'amă de vavă	— — —	Pastete de mai	— — —	Săngerete cu slăină	— — —
Pastete de sânge	— — —	Rollui de pept	— — —	Limbă umplută	— — —
Caș de porc I	— — —	cu felurite umflături ș.a.	— — —	Rollui de carne	— — —
Caș de porc II	— — —	cu sânge, mai, limbă.	— — —	Galantiu de v.țel	— — —
Cași de ur chi	— — —	Tortă de carne	— — —	Pastete de ciuperai	— — —
Cartaboș n. grn	— — —	Crașovean	— — —	Pastete de mai de găscă	— — —

Comandele, atât cele din provincă cât și cele din loc, se execută prompt și în calitate neexcepționabilă,

Recomandăm preparare proprii, precum și șuncă de Cașovia și Praga, carne fină, slănină albă, afumată, ardeată, fiartă și pentru unsoare și unsoare proaspătă de porc.

Cărnuri proaspete, ș. a. carne de vită, de vițel mare și sugător zilnic carne de porc și de miel dimineața dela orele 6—1 și d. a. dela, 3—8¹/₂.

Carurile de nuntă cele mai potrivite!

Foarte mare asortiment de sticle, porțelană, maiolică, alpaca de Beradori, articli de argint Alpaca lampi, tacămuri de masă patentate, sticlării pentru o elieri, păhare pentru beere și vin, în cadrul reaz de licoane. Arzătoarea Wolfram cu 70% economisire

Comandele din provincie se execută prompt și conștiințios

HECKER și KLUDSZKY

urmașii lui Kaufmann Jakab prăvălie de sticlării și porțelană Lugos, Str. Széchenyi 11. (Vis-à-vis de fotograf. ul Naschitz.)

Telefon Interurban No 224. —

Atelierul cu instalații electrice pentru cuțite și točilărie — a lui **HUBERT GYÖRGY** Budapesta, Str. Váci 67.

— Se recomandă pentru ascuțirea și repararea de foarfeci, cuțite, brice și tesacuri de bucătărie în condiții ireproșabile și pr. Mare depozit de unelte și utensilii pentru barbieri, ca foarfeci, brice și curele de ascuțit etc. etc. Pentru barbieri se ascut două brice pe gratis dacă trimit 12 deodată. —

Primul atelier ardelenesc aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrica de pietrii monumentale

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și măiestru pietrar.

Atelierul central al magazinei: Kolozsvar, Bérszema-u. 21.

Magazin de pietrii monumentale, fabricate propriu din: marmoră, labrador, granit, stent etc. Kolozsvar, Ferencz József-út 25.

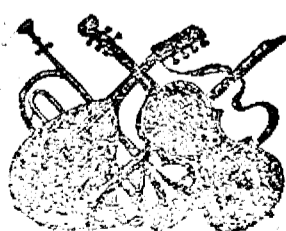
Biroul Central:

Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.

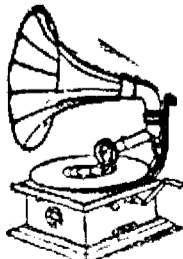
Filiale: Déva, Nagyvárad.

Babós Béla fabricant de instrumente muzicale în

Sibiu, (Nagyszeben) Piața-mică 24.

Unicul fabricant în Sibiu. Cel mai ieftin și cel mai bun depozit de cumpărat pentru orice instrumente, precum: violine, țitere, clarinete, armonice, și totfelul de instrumente de suflat din alamă, etc.

Cele mai bune și mai ieftine corzi de violine. Mare depozit de Gramofoane în diferite mărimi, precum și Scala-Record. Mare asortiment de plăci pentru gramofoane cu prețuri ieftine. Comandele se efectuează prin trimiterea banilor înainte sau prin rambursă. Reparaturile se execută artistic și cât se poate de prompt.

GYULAY KÁROLY

atelier modern de fotografie artistică

:: Timișoara—Temesvár, (Josefstadt) ::

Strada Hunyadi Nr. 5. — (Lângă Casina Délvidéki).

Efectuează: Tot-felul de fotografii. Picturi în olei. Acvarele. Pasteluri. Platinolipie. Inmăriri după orice fotografie, în cel mai modern stil artistic.

Institut de pictură bisericească în Sighetul-Maramureşului.
(Templomfestészeti Müintézet, Máramarosszigeten).

Cancelaria: Piaţa Erzsébet-fő tér No. 11, uşa 18.

Ne angajăm pentru pictarea în stil modern şi foarte artistic a internelor bisericilor, icoane pe cerime, fresco, icoane pe altar, altare construite de iconostase, auritură, pictarea icoanelor de iconostas, crucifixe, icoane la încrucişarea drumurilor, pictarea icoanelor sfinte şi a ori-ce soiuri de icoane bisericeşti.

Renovăm foarte frumos iconostase şi altare vechi, iar pictarea, abducerea cu marmoră şi auritura lor o executăm cu cea mai mare artă şi cu preţuri convenabile, — parohiilor mai sărace eventual şi pe lângă plăţirea în rate.

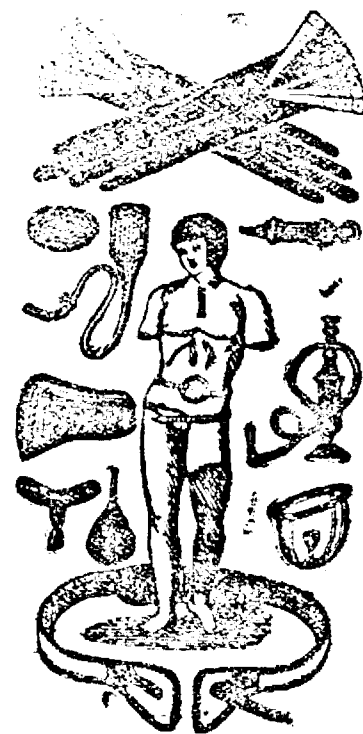
Examinarea bisericilor, măsurarea, înţelegerea mai amănunţită — la faţa locului o facem gratis, cu planuri şi prospecte servim cu plăcere.

F. Stoiber

mănuşer

Heltauer-g 57. SIBIU. (Nagyszeben.)

Mare depozit de mănuşi de piele glacé, svedeză, nappa şi alte piełuri fine. Dantele de mătăsă şi zăbranic, mănuşi. Toifelul de bandage pentru hernie simple şi duble, diverse centurione de tot felul, bandagii, apoi ciorapi de bărbaţi şi de femei şi rufe. Aparate pentru îndreptarea corului la copii şi fete, cordoane

pentru bărbaţi, dela cele mai simple până la cele mai fine, irigatoare, mănuşi de cauciuc, jeteri de cauciuc şi perinute de cauciuc pentru călătoria în tren, ciorapi de cauciuc, diferite articole igienice de cauciuc din Franţa pentru bărbaţi şi pentru femei. Toate

sunt numai de calitate cea mai bună şi — în preţurile cele mai ieftine. — Moaşele au preţul redus!

Din gură 'n gură merge vestea bucuroasă de Crăciun că renumitul atelier fotografic **ERVIN KARGER, Lugos** Strada - Bisericii

deja numai pentru 8 cor. execută după oricare fotografie:

Înmării de platină în mărime naturală (Passepartout) ca cadouri de Crăciun. —

Surprindeţi-vă părinţii!

Surprindeţi-vă copiii!

Măsură: 30×40 cm. numai Cor. 8.—, mărimea II-a 50—60 cm. numai Cor. 15.—, mai mare decât mărimea naturală 64×100 cm. numai Cor. 20.—

Re numele firmei mele garantează lucrările artistice; numai lucrări de artă!!

Lucrări slabe sunt escluse!

Expediere de 2 ori în 48 ore!

Serviciu prompt şi conştiinţios. Lucrările neconvenabile să mi-să retrimită.

PRIMA FABRICĂ LUGOJANĂ
DE CEMENT ŞI BETONIZARE
INTREPRINDERE PENTRU EDIFICĂRI

Knott József

Fabrica:
În drumul Buziaşului
în faţa casei de vamă.

Cancelaria de zidire:
Telefon Nr. 119.

În fabrica mea sunt aplicaţi numai indivizii cei mai buni de lucru din capitală şi mă rog, că precum până aci, aşa şi de aci înainte să fiu cercetat cu toată încrederea. Primesc toate lucrurile aparţinătoare acestei branşe şi susţin o magazină bogată de cement pentru țevii, sârme, trepte de piatră, vâlăe, petrii la hotare, sămănătoare, fundamente la cuptoare, cruci la morminte. — Primesc mai departe edificare şi betonizare de poduri mai mari şi mai mici, conduceri de apă, vaduri, padimentare de terase, prevederea pe din jos a pereţilor cu table de mozaic, precum şi cu table de cement în diferite culori.

Vinderea în mare şi mic a cementului
de Portland şi Roman.

Pentru pregătirea şi calitatea celor aici înşirate primesc şi oferesc garanţie.

La dorinţă servesc bucurosi cu planuri şi preliminară de spese.

Cu punerea frigului

toţi se îngrijesc de câştigarea celui mai uşor mod de încălzit şi zădarnic ai lemne multe, dacă cuptorul ți-e rău, pentru-că cu un cuptor bun se economiseşte

50% de lemne.

Deci, dacă voreşti să ai

Cuptor bun pentru încălzit

cu lemne sau cărbuni, să binevoieşti a osteni până la fierăria lui

Pöhm János

vis-à-vis de statuia martirilor, unde pe lângă preţurile cele mai moderate poţi căpăta cuptoarele cele mai bune şi mai frumoase.

Magazin stabil bogat asortat cu

maşini sistem „John”
pentru spălat cu aburi

cu cari se economiseşte 75% timp de lucru şi material de încălzit.

Avis!

La „FĂGEȚANA” institut de credit și de economii ca societate pe acțiuni în Făget (Facset), contra unei rate săptămânală de 1 coroană și a unei taxe de asigurare minimală (niște fileri) își poate asigura tot natul (bărbați și femei), care e în etate între 20—60 ani și intră ca membru în secțiunea »Depuneri încoplate cu asigurare de viață» introdusă la susnumitul institut —, suma de

1000 coroane adecă unamile coroane.

Primirea atâră însă, dela rezultatul vizitării medicale.

Plățile se solvesc săptămânal sau pe mai multe săptămâni înainte, și din partea institutului se manipulează ca depuneri și se fructifică cu 4% interese.

A' estea depuneri orișicând se pot abzie și în acest caz — cu considerare la regulamentul referitor la acest ram de operațiune, suma depusă, se estradă deponentului cu interese cu tot.

La cazul că deponentul în decurs de 15 ani își plătește ratele regulat la finea anului al 15-lea — după fiecare rată săptămânală de 1 coroană, primește câte 1000 coroane dela susnumitul institut.

Iar la cazul, că intervalul de 15 ani orișicând ar înceta din viață, chiar să fi plătit și numai o singură rată, — după fiecare rată săptămânală de 1 coroană, primesc următorii lui legitimi, sau persoana în favorul căreia s'a asigurat, câte 1000 de coroane, la 30 zile după documentarea încetării din viață a deponentului.

Suma scedentă cu încetarea din viață a deponentului e asigurată de cea mai mare societate de asigurare Olaneză »Algemeene Maatschappij van Lebensverzekeringen Lijfrenten» din Amsterdam (reprezentanția pentru Ungaria în Budapesta) și se plătește prin »Făgețana» institut de credit și economii în Facset

Depunerea minimală e săptămânal 1 coroană, contra căreia se asigură 1000 coroane și depunerea maximală e săptămânal 50 coroane, contra căreia se asigură 50.000 coroane pentru ajungerea termenului de 15 ani, sau pentru cazul de moarte înainte de împlinirea acestui termen.

Deci contra unei depuneri săptămânală minimală, la tot natul t-se dă prilejul de-o parte la acela, ca să și agonisească o sumă considerabilă, cu care își poate asigura tratul liniștit în viitor, iar de altă parte același la cazul de moarte, familia sa, să aibă capitalul de lipsă pentru tratul vieții.

Pe baza acestor depuneri institutul »Făgețana» acordă și împrumuturi. — Femei și bărbați, tot o formă de taxă de asigurare plătesc. — Membrii din provincie prim sc ceouri cu cari pot plăti gratuit taxele. — Informațiuni mai detaliate, la cerere se dau gratuit.

„Făgețana”

institut de credit și economii în Facset.

Prăvălie recunoscută de I-u rang.

Szilágyi Géza és Társa
ciasornicar și givaergiu
ciasornicarul căilor ferate ungare a statului
Nagyvárad, Rakoczi-ut No. 4.
In edificiul Orsolya zárda. — Telefon 630.

Ciasornice exclusiv numai fine și cari umblă precis.
Ciasornice foarte bune pentru călătorii.
Ciasornice elegante p. tineri.
Ciasornice frumoase, pentru dame.
Cias. deșteptătoare de buzunar in

tocuri de aur, argint, metal și oțel.
Cercei cu briliante și diamant și inele.
Cercei de aur, inele, brațele, broșete, lanțuri de grumazi și pentru oro'oage, amulete.
Totfelul de giuvaere de argint.
Ochelari foarte buni.

Decoruri pentru masă de argint și argint de China, tase, lădițe pentru zahăr, blide pentru compot, obiecte pentru mâncat, bastoane, etc.
Cadouri de mireasă, pentru botez și de Crăciun. Atelier de reparat.
Garanță deplină. — — — Serviciu foarte solid, prețuri foarte ieftine.

RELITSCH JÁNOS, atelier de instrumente muzicale in

Versecz
Kudrici-ut 5, colțul străzii Deák Ferenc.

Recomandă în atenția onoratului public din loc și jur, magazinul său de instrumente muzicale provăzut cu puteri de prima forță unde se află, vioară, tamburine, armonice, gramofone, tobe, celine, triaungule, oboe, flaut, clarinete, goanre, etc. cari toate se pregătesc și se repară pe lângă prețuri moderate.

Instrumente vechi se primesc pe lângă prețurile cele mai mari posibile. Comandele se efectuează prompt.

— Atelierul de fotografiat a lui —

Csizhegyi Sándor

Cluj—Kolozsvár, Piața Mátyás király-tér Nr. 26.
(Lângă farmacia lui Hintz).

Aici se fac și se măresc cele mai frumoase fotografii, deasemenea acvarele, picturi în olei, specialități pe pânze ori mătase cari prin spălare nu se strică. La firmă fiți cu băgare de seamă n'o confundați, Cluj—Kolozsvár, piața Mátyás király-tér 26, lângă farmacia lui Hintz.

Referindu-vă la „Tribuna” veți avea favor în prețuri.

— Telefon pentru oraș și comitat Nr. 818. —

Atelierul special de reparat
al renumitei firme:

Schmerek E.

— Temesvár-Jószefváros, Bonnáz-u. 14. —

Primește tot-felul de reparări și transformarea motoarelor cu benzin, gaz și ulei brut, absorbitoare de gaz, locomobile cu benzin și ulei brut și Arlapuri p. trierată. Bastimente cu benzin, pompe-motor. Mașină de fabricat ghiță. Montări specialiste de mori cu prețuri moderate, precum și reparări de automobile, bastimente și biciclete-motor. Depozit de articlii tehnici. Filite magnetice. Unsoari. Material de condensatiune. Arzătoare cu acetilen. Material pentru instalări cu electricitate. Cereți catalog de prețuri și prospect gratuit. — Serviciu conștiințios

— Telefon pentru oraș și comitat Nrul 818. —

— Prăvălie Nouă! —

MARE MA-ICOANE ȘI CADRE PENTRU GAZIN DE; ICOANE ȘI CADRE ICOANE.

Unicul specialist în cadrare de icoane.

Arad, Strada Salacz Gyula No. 3.

În atelierul propriu efectuează cu punctualitate încadrarea icoanelor. Primesc pe lângă prețurile cele mai moderate tot-felul de lucrări în bransa aceasta.

Lucrările de sticlărie le execută prompt.

Rugând binevoitorul sprijin sunt

Cu stimă: **Freimann József.**

— Prăvălie Nouă! —

Haas = Károly

primul armurar și optician din Szabadka, Egres-u. (Uri Kasinó).

Mare asortiment de

arme și biciclete

de cea mai bună fabricație precum și părțile constitutive ale acestora. Se primesc pe lângă garanție și prețuri moderate tot-felul de reparaturi d arme de orice soi, mașini de cusut, biciclete gramofone, mașini de scris, precum și prefacere armelor și orice lucrări din acest ram. Serviciu punctual și conștiințios.

